

UNIwersytet
MEDYCZNY
W ŁODZI

Uniwersytetu Medycznego w Łodzi BIULETYN

Vol. VI • 2013 • Nr 7-10 • lipiec-październik • ISSN 1899-5810

PROGRAM TERAPEUTYCZNY w zarządzaniu UM w Łodzi

Wywiad z Kanclerzem UM w Łodzi
Jackiem Grabowskim

www.umed.pl

mediCup2013
Obozy studentów

PEM – konferencja AMEE 2013

NEUROSCIENCE

Miesiąc Rynku
Wewnętrznego
- debata

Drodzy Czytelnicy,

Biuletyn Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, który dziś trafia w Państwa ręce to nowa formuła i zupełnie inna jakość.

Kształt, zakres tematyczny i odmienna konwencja, w której postanowiliśmy utrzymać wydawane, teraz co dwa miesiące, pismo, pozwoli nam nieco inaczej spojrzeć na obowiązujące dotąd standardy, sięgnąć po zupełnie odmienne rozwiązania.

Zmieniona forma, skupiona wokół najważniejszych wydarzeń Uczelni, uzupełniona stałymi rubrykami, ma stanowić nie tylko źródło rzetelnej informacji dotyczącej spraw uczelnianych, ale przede wszystkim ma zwracać uwagę na to, co wyróżnia nas na tle innych, przybliżyć sylwetki osób, zespołów, których wkład w rozwój nauki i dydaktyki Uniwersytetu, jest niepodważalny.

Chcemy, by wszystko to co dzieje się na naszej Uczelni, zarówno w kontekście spraw wewnętrznych, jak i współdziałania w relacjach z miastem i regionem, tu w Biuletynie miało swój wyźwięk. Pragniemy zaprosić wszystkich Państwa, nauczycieli akademickich, pracowników administracji, studentów do tworzenia Biuletynu, do pisania o tym, co ważne, kluczowe, o tym, czym chcielibyście się Państwo podzielić z innymi.

Wszelkie sugestie, pomysły i uwagi dotyczące kształtu i zawartości pisma będą nieocenione.

Pozostawiam Państwa z lekturą,

Rektor Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

prof. dr hab. n. med. Paweł Górski

„PRÓBA ZMIANY NIC NIE ZMIENIA” JOHN DOUGLAS COCKCROFT

MGR ANNA PIELESIEK-KIELMA
REDAKTOR NACZELNY BIULETYNU INFORMACYJNEGO UM

Szanowni Państwo,

W imieniu Redakcji witam Państwa serdecznie po dłuższej przerwie. Od tego wydania postanowiliśmy trochę odświeżyć nasze pismo. Czy na lepsze, to się okaże, dlatego bardzo cenne dla nas będą wszelkie Państwa opinie i sugestie z tym związane. Postanowiliśmy zmienić naszą nazwę na Biuletyn Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Od tego numeru Biuletyn będziemy wydawać co dwa miesiące i drukować w całości w kolorze. Skróciliśmy również poszczególne działy, nie chcąc przedrukowywać zawartości uczelnianej strony internetowej. Pragniemy, aby każdy numer zawierał jeden dłuższy artykuł publicystyczny, dlatego gorąco zachęcamy wszystkich Państwa do pisania.

W tym numerze nasz pierwszy artykuł przygotował **mgr Mikołaj Gurdała** – Dyrektor Biura Nauki, Strategii i Rozwoju. W swoim tekście pt. *Od diagnozy do programu terapeutycznego w zarządzaniu Uniwersytetem Medycznym w Łodzi* przedstawia nam założenia strategii rozwoju przyjętej przez naszą uczelnię na lata 2011-2020 i inicjatywy z nią związane.

Miło nam poinformować, że kontynuujemy cykl dr. n. med. **Janusza Janczukowicza** opowiadający o edukacji medycznej i przybliżający nam jej problematykę już drugi rok.

W tym Biuletynie publikujemy również artykuł **Prof. Anny Zalewskiej-Janowskiej** o pogłębiającej się współpracy naszego uniwersytetu z Karolinska Institute.

Oprócz tego dwa teksty „kolarskie”. Pierwszy z nich opowiada o rowerowej wyprawie do Pragi, w której wzięli udział nasi pracownicy. Drugi opisuje sportowe wydarzenie medi’cup przygotowane we współpracy z IFMSA Poland – Oddział Łódź.

Gorąco zachęcam do lektury zmienionego Biuletynu i czekam na wszystkie Państwa opinie!

Życzę miłej lektury.

REDAKCJA:

Redaktor naczelny:
mgr Anna Pielesiek-Kielma

Zastępca redaktora naczelnego:
mgr Anna Rykiert,

mgr Karolina Grochulska,
Ewa Kurzdym,
lic. Agnieszka Gwoździńska

Autorzy zdjęć:
mgr inż. Zdzisław Kajdos,
Zbigniew Miszczak

Projekt okładki:
lic. Agnieszka Gwoździńska

Skład komputerowy oraz opracowanie graficzne: lic. Agnieszka Gwoździńska

Gromadzenie materiałów:
mgr Anna Pielesiek-Kielma,
mgr Anna Rykiert

Korekta:
mgr Monika Osińska

Wydawca:
Uniwersytet Medyczny w Łodzi,
90-419 Łódź, al. Kościuszki 4

Adres Redakcji:
Biuro Promocji i Wydawnictw UM w Łodzi,
90-647 Łódź, pl. gen. J. Hallera 1,
tel.: 42 639 32 57;
e-mail: biuletyn@umed.lodz.pl

Druk:
Biuro Promocji i Wydawnictw UM w Łodzi,
90-153 Łódź, ul. Kopcińskiego 20,
tel.: 42 678 70 25;
e-mail: wydawnictwo@umed.lodz.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo do redagowania i skracania nadestanych tekstów.

www.umed.pl

Wywiad z Kanclerzem Uniwersytetu Medycznego w Łodzi doktorem Jackiem Grabowskim

Od stycznia br. realizowany jest w Uczelni projekt Quality4Umed, jakie jest główne założenie tego projektu?

Projekt zakłada wszechstronną modernizację zarządzania Uczelnią. Został zaplanowany w taki sposób, aby obejmował większość kluczowych dla zarządzania obszarów i angażował możliwie szeroką grupę pracowników. Obszary zarządzania zasobami ludzkimi (HR), finanse, nieruchomości, aparatura, i najważniejszy – dydaktyka, to kluczowe tematy uwzględnione w projekcie.

Zatem projekt doskonale wpisuje się strategię rozwoju uczelni, ale do kogo jest adresowany w szczególności?

Docelowym adresatem jest zdecydowana większość pracowników Uniwersytetu. Pierwszy rok realizacji projektu upłynął nam na zbieraniu i porządkowaniu danych, wyborze narzędzi i wykonawców, przetargach. Widoczne efekty pojawią się pod koniec przyszłego roku.

Czy w uczelni publicznej konieczne jest definiowanie procesów biznesowych, wdrażanie systemów zarządzania stosowanych w przedsiębiorstwie, w biznesie?

A jakiej odpowiedzi udzielimy na pytanie o konieczność rozumienia, porządkowania i doskonalenia tego co robimy? Zarządzanie procesowe (dziedzina rozwijana od czterech dekad) to metodyka i narzędzia porządkowania i usprawniania, które dodatkowo wspierają racjonalne i elastyczne informatyzo-

wanie działalności. Używane w tej metodyce pojęcie biznes, w naszych warunkach należy rozumieć jako „użytkownik”. Wybraliśmy trudny model oparty na budowaniu kompetencji pracowników i całej instytucji, zależny od zaangażowania oraz gotowości do współpracy. Konieczna jest konsekwencja i czas na wprowadzanie zmian, jednak w dłuższej perspektywie, to warunek rozwoju i sukcesu.

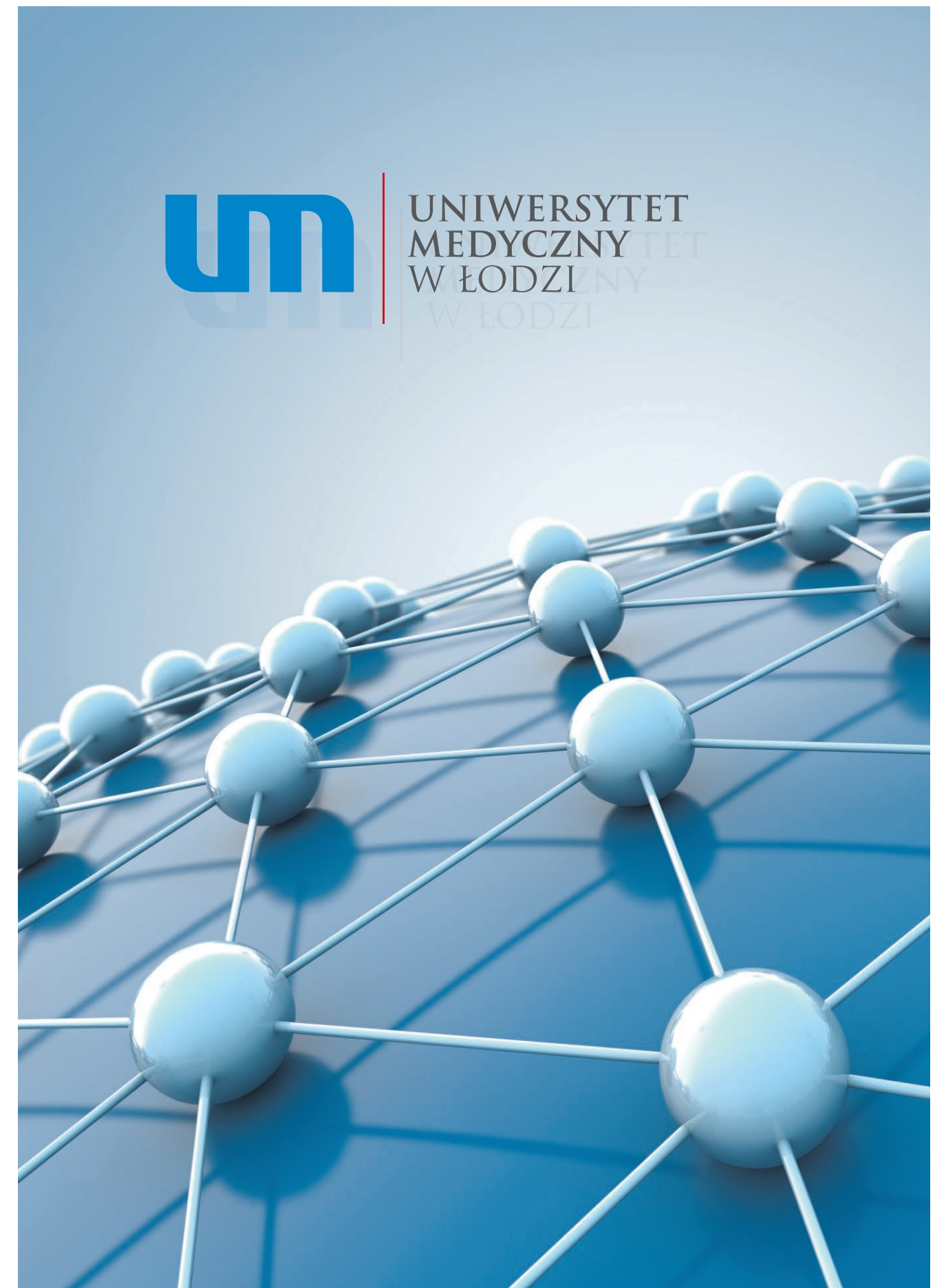
Na marginesie warto zauważyć, że wiele instytucji publicznych w naszym kraju prowadzi podobne projekty. W uczelniach wyższych w naszym kraju to raczej pojedyncze epizody.

Co zmieni się w funkcjonowaniu uczelni po zakończeniu tego projektu, jakich efektów się spodziewamy?

Obrazowo ujmijmy to tak: w ciągu trzech lat wyeliminujemy papierowy obieg dokumentów we wszystkich typowych i powtarzalnych zadaniach. Warunkiem jest ich uporządkowanie, uproszczenie, opisanie i z informatyzowanie. Każde takie usprawnienie powinno jednocześnie ograniczać zaangażowanie naszych zasobów w obsługę spraw bieżących, co pozwala lepiej wspierać projekty rozwojowe.

Czy planowane są kolejne projekty w tym obszarze?

Oczywiście. Od pewnego czasu dyskutujemy nad włączeniem obszaru badań naukowych do projektów opartych na zarządzaniu procesowym. Pojawilo się wiele pomysłów, ale wymagają one dalszego opracowania. To najbardziej obiecujący i najciekawszy kierunek prac.

MGR MIKOŁAJ GURDAŁA
Dyrektor Biura Nauki, Strategii i Rozwoju

PIOTR JAGIEŁŁO
Biuro Nauki, Strategii i Rozwoju

Od diagnozy do programu terapeutycznego w zarządzaniu Uniwersytetem Medycznym w Łodzi

Uczelnia wyższa w XXI wieku musi zmierzyć się z wieloma wyzwaniami.

- Trendy demograficzne jasno wskazują na starzenie się społeczeństwa, co ma bezpośredni wpływ na coraz mniejszą liczbę studentów.
- Zmienia się sposób finansowania uczelni wyższych, który zakłada stały wzrost udziału prywatnych środków w budżecie uczelni na rzecz zmniejszającego się udziału środków publicznych.
- Zwiększa się nacisk na poprawę programów kształcenia na uczelniach wyższych, aby odpowiadając na potrzeby rynku, przede wszystkim umożliwić przekazywanie najlepszej, najbardziej aktualnej wiedzy w sposób nowoczesny, co przekładać się będzie na uzyskanie lepszych efektów kształcenia i podniesienie wskaźnika komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych.

Odpowiadając na te wyzwania, władze Uniwersytetu Medycznego w Łodzi przeprowadziły szczegółową analizę czynników zewnętrznych i wewnętrznych mających wpływ na rozwój uczelni, w wyniku czego powstała mapa celów i działań niezbędnych

do realizacji w poszczególnych obszarach jej działalności. Wynikiem tych prac jest przyjęta przez Senat uczelni w 2010 roku Strategia Rozwoju Uczelni na lata 2011 - 2020. Jej głównym celem jest przygotowanie Uniwersytetu na nadchodzące zmiany w taki sposób, aby mogła ona dać na nie właściwą odpowiedź w postaci nowoczesnej oferty edukacyjnej i naukowej, realizowanej w przyjaznym dla jej odbiorców środowisku.

Projekt *QUALITY4UMED - Nowa jakość zarządzania dydaktyką na Uniwersytecie Medycznym w Łodzi, w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby społeczeństwa informacyjnego* jest jedną z wielu inicjatyw wynikających stricte z celów i założeń Strategii. Jest on współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Jego uruchomienie w styczniu 2013 roku zostało poprzedzone rocznymi pracami przygotowawczymi, których celem było zapewnienie wszelkich niezbędnych do jego realizacji zasobów.

Projekt został oparty o metodykę zarządzania procesami biznesowymi BPM (z ang. Business Process Management), która jest jedną z najbardziej popularnych metodyk zarządzania organizacją stosowanych w biznesie. Zakłada konieczność zarządzania nie tylko samymi wynikami procesów biznesowych i miernikami, ale również, a może nawet przede wszystkim, przebiegiem i sposobem realizacji poszczególnych procesów biznesowych przez ich właścicieli. Jako sposób dojścia do pełnego zarządzania procesami biznesowymi, metodyka zakłada systematyczne opisywanie, zgodnie z przyjętą architekturą i notacją, kolejnych procesów biznesowych a następnie ich wdrożenie na platformie procesowej i przekazanie do wykonywania, monitorowania, analizy i optymalizacji przez ich wykonawców na platformie procesowej.

Ze względu na szeroki zakres merytoryczny projektu, został on podzielony na 4 główne zadania odpowiadające kluczowym obszarom rozwoju uniwersytetu: kształcenie, zarządzanie nieruchomościami, zarządzanie zasobami ludzkimi oraz strategię i kontroling finansowy.

W ramach pierwszego zadania, za które odpowiada Biuro Obsługi Studiów, dokonano analizy i optymalizacji czterech procesów związanych z kształceniem: proces przygotowania rekrutacji studentów, proces planowania zajęć dla studentów, proces zapewnienia jakości kształcenia oraz proces śledzenia losów absolwentów. Procesy te zostaną w trakcie realizacji projektu wdrożone na platformie procesowej i przekazane do użytkowania jednostkom merytorycznym biorącym udział w tych procesach.

W ramach drugiego zadania, za które odpowiada Biuro ds. Nieruchomości wraz z Biurem Remontów i Eksploatacji, dotyczącego zarządzania nieruchomościami dla celów dydaktycznych, zaplanowano inwentaryzację wielowymiarową, polegającą na zebraniu wszystkich niezbędnych informacji na temat posiadanych przez uczelnię obiektów dla celów zarządczych oraz paszportyzację aparatury naukowo-dydaktycznej.

W ramach trzeciego zadania, za które odpowiada Biuro Kadr, dotyczącego tzw. miękkiego HR, zostaną ujednoczone i opracowane opisy poszczególnych stanowisk pracy, stworzony zostanie system motywacyjny oraz ścieżki kariery. Zadanie jest skierowane przede wszystkim do pracowników uczelni niebędących nauczycielami akademickimi.

Ostatnie zadanie dotyczy wsparcia procesu zarządzania Strategią uczelni głównie poprzez zautomatyzowanie procesu zbierania danych zarządczych i udostępniania ich dla pracowników i władz uczelni. Ponadto w ramach tego zadania zaplanowano integrację dwóch kluczowych systemów informatycznych, jakimi są: system finansowo-księgowy (FIX) i system uczelniany (UXP). Zadanie realizowane jest przez Biuro Nauki, Strategii i Rozwoju.

W projekcie bierze udział ok. 40 osób z różnych jednostek administracyjnych z całej uczelni. W skład Komitetu Sterującego wchodzi: **prof. dr hab. n. med. Lucyna A. Woźniak** - Prorektor ds. Nauki, **prof. dr hab. n. med. Anna Jegier** - Prorektor ds. Kształcenia oraz **prof. dr hab. n. med. Radziław Kordek** - Prorektor ds. Organizacyjnych i Studenckich. Kierownikiem projektu jest **dr n. med. Jacek Grabowski**.

Zakończenie projektu zaplanowano na koniec grudnia 2014 roku, a jego budżet to 5,7 miliona złotych.

Czy publiczna uczelnia medyczna może poradzić sobie w trudnych warunkach, jakie dziś panują na rynku usług edukacyjnych? Czy oparcie procesu kształcenia na potrzebach społeczeństwa informacyjnego daje gwarancję zwiększenia atrakcyjności uniwersytetu? Z pewnością spełnienie powyższych warunków znacząco wpłynie na kondycję uczelni, jednak bez efektywnego zarządzania opartego na wiedzy o rzeczywistych procesach realizowanych przez uczelnię i możliwości ich korygowania w sposób dynamiczny, trudno mówić o nowoczesnej i konkurencyjnej uczelni XXI wieku. Uniwersytet Medyczny w Łodzi stara się odpowiadać na rosnące oczekiwania płynące z uwarunkowań prawnych i ekonomicznych. Projekt *QUALITY4UMED* jest kompleksową propozycją Uniwersytetu Medycznego w Łodzi na potrzeby społeczeństwa opartego na wiedzy z pełną świadomością korzyści płynących z wykorzystania środków Unii Europejskiej do realizacji inicjatyw rozwojowych dla szkolnictwa wyższego. Projekt zdecydowanie unowocześni zarządzanie uczelnią, wprowadzi nowe i przejrzyste standardy zarządzania procesami, przepływem dokumentów, poprawi komunikację w organizacji z wykorzystaniem narzędzi informatycznych.

DR N. MED. JANUSZ JANCZUKOWICZ

Kolory poza wyznaczonymi granicami – konferencja AMEE 2013

W dniach 24-28 sierpnia 2013 r. w Pradze, pod hasłem *Colouring outside the lines*, odbyła się najważniejsza coroczna konferencja poświęcona edukacji medycznej, organizowana przez AMEE – An International Association for Medical Education. Spotkanie to miało miejsce po czterdziestu latach od pierwszej konferencji AMEE, która miała miejsce w Kopenhadze i w której wzięło udział 40 uczestników z 10 państw. O skali przemian, jakie zaszły od tego czasu, i o wadze, jaką przywiązuje się do metodyki nauczania w naukach medycznych, świadczy fakt, że w ostatniej konferencji wzięło udział ponad 3000 uczestników ze 100 państw. Hasło wiodące konferencji miało symbolizować odrzucenie starych i przyjętych z góry założeń i poszukiwanie nowych dróg kształcenia profesjonalnych kadr medycznych.

Jedną z charakterystycznych cech konferencji AMEE jest ich nowoczesna forma i otwartość na nowe sposoby komunikacji. W czasie konferencji aktywnie działają kanały Twittera, Me-

dEdWorld i strona na Facebooku, a uczestnicy zachęceni są do ciągłego publikowania tam swoich postów. Sesje plenarne i sympozja są transmitowane na żywo przez Internet, aby umożliwić uczestnictwo w konferencji tym, którzy nie mogli przyjechać na nią osobiście. Nowością tegorocznego spotkania – bardzo dobrze przyjętą przez uczestników – było wprowadzenie aplikacji na tablety i smartfony zawierającej pełen plan spotkania, streszczenia wystąpień i plany centrum konferencyjnego, umożliwiającej tworzenie własnego programu oraz ustawianie automatycznych przypomnień o kolejnych sesjach. Łatwo zrozumieć przydatność tego typu aplikacji, jeżeli ma się świadomość, że konferencja składała się, poza obradami plenarnymi, z około 300 sesji naukowych odbywających się w ciągu 5 dni w ponad 30 salach. Niestety, musimy stwierdzić, że obecność na konferencji przedstawicieli polskich uczelni medycznych była śladowa. W blisko 700-stronicowej książce streszczeń udało się odnaleźć jedynie 4 wystąpienia – pochodzące z naszego uniwersytetu (J. Janczukowicz – *Using concept maps and mind maps to enhance reflection on academic and medical professionalism in preclinical students*), CM Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, czyli ośrodków, które, nawiasem mówiąc, bardzo dobrze ze sobą współpracują w zakresie zespołów zajmujących się edukacją medyczną.

Prezydent AMEE- prof. Trudie Roberts

Nowym prezydentem AMEE została profesor **Trudie Roberts**, dyrektor Leeds Institute of Medical Education, której zainteresowania naukowe dotyczą egzaminowania kompetencji, profesjonalizmu oraz edukacji interprofesjonalnej. Mamy nadzieję, że uda się zaprosić nową Panią Prezydent do poprowadzenia kolejnych warsztatów edukacyjnych organizowanych na naszym uniwersytecie przez Wydział Lekarski i Centrum Edukacji Medycznej, a sponsorowanych przez program Operacja Sukces.

Oczywiście nie mamy możliwości szczegółowego omówienia programu zawartego we wspomnianej książce streszczeń, warto jednak zwrócić uwagę na kilka tematów, które dominowały w czasie konferencji i które pojawiły się jako nowości godne poznania i implementacji w praktyce edukacyjnej.

Pierwszym z nich jest wspomniana wyżej edukacja interprofesjonalna, od dłuższego czasu stanowiąca istotny element kształcenia na uczelniach medycznych. Jeżeli oczekujemy efektywnej współpracy wszystkich członków zespołu diagnostyczno-terapeutycznego, musimy już w czasie studiów przeddyplomowych w odpowiedni sposób przygotowywać ich do takiej współpracy. Badania naukowe wykazały, że większość błędów popełnianych na salach operacyjnych nie jest spowodowana brakiem wiedzy czy umiejętności technicznych, a złą komunikacją w obrębie zespołu, nieumiejętną współpracą oraz złymi umiejętnościami przywódczymi. Edukacja interprofesjonalna nie oznacza implementacji całych programów nauczania prowadzonych wspólnie dla różnych specjalności biomedycznych, a jedynie włączenie efektywnych kursów o charakterze interprofesjonalnym prowadzonych w ramach odrębnych kierunków studiów.

Cały czas kładzie się duży nacisk na stosowanie strategii edukacyjnych mających nie tylko wpajać studentom wiedzę teoretyczną oraz umiejętności praktyczne, ale przede wszystkim

rozwijających umiejętność refleksyjnego uczenia się, samooceny i planowania własnej, samodzielnej aktywności edukacyjnej. Uważa się, że uczenie studentów, jak się mają uczyć i pomaganie im w rozwijaniu tej umiejętności – która przecież będzie im potrzebna przez całe życie – jest nie mniej ważne od przekazywania im samej wiedzy medycznej. Jedną z takich strategii uczących samodzielności edukacyjnej, cieszących się ostatnio dużą popularnością, jest tak zwane odwrócone nauczanie, czyli *flipped classroom*, które omówimy szczegółowo w kolejnym odcinku naszego cyklu. Choć uczenie się oparte na pracy zespołowej (*team-based learning*) trudno uznać za nowość, nadal podkreśla się znaczenie tej metody i opisuje jej kolejne modyfikacje i ulepszenia.

Jak już wspominałem, konferencje AMEE w istotnym stopniu korzystają z technologii informatycznych. Znaczenie tych technologii wzrasta również w obrębie samej edukacji medycznej. Wbrew obawom dotyczącym negatywnych skutków powszechnego korzystania z Internetu, coraz wyraźniej dają się zauważyć zastosowania technologii informatycznej mające na celu personalizowanie i indywidualizowanie procesu nauczania.

Dochodzimy w końcu do ostatniego etapu działań edukacyjnych, czyli do egzaminowania. Jest to dla nas niezwykle ważny problem, ze względu na obecnie wprowadzaną reformę studiów na kierunkach lekarskich, której elementem jest likwidacja stażu podyplomowego. Skutkiem takiej modyfikacji programu nauczania jest znaczne zwiększenie odpowiedzialności uczelni medycznych za efektywne sprawdzanie wiedzy absolwentów. Problematyka standaryzowanych egzaminów OSCE oraz egzaminowania w środowisku pracy (*workplace-based assessment*) była często poruszana w czasie praskiej konferencji. Aby przybliżyć ją pracownikom naukowo-dydaktycznym naszej uczelni, w październiku odbędą się 3. Warsztaty Edukacji Medycznej w całości poświęcone nowym standardom egzaminowania, a prowadzone przez profesor **Dame Lesley Southgate** oraz profesora **Petera McCrorie** z Wielkiej Brytanii.

Omawiając problematykę egzaminowania poruszaną na konferencji, nie możemy pominąć nowego dla nas tematu egzaminowania nauczycieli z ich umiejętności dydaktycznych. Aby wyniki takich egzaminów były satysfakcjonujące, konieczne są efektywne programy rozwoju kadry, które były szczegółowo omawiane na oddzielnej konferencji, odbywającej się bezpośrednio przed głównymi obradami AMEE. Jak czytelnicy wiedzą, na naszym uniwersytecie szkolenia metodyczne prowadzone są przez Centrum Edukacji Medycznej, a w poprzednim oraz bieżącym roku akademickim obejmują one przede wszystkim pracowników Wydziału Wojskowo-Lekarskiego.

Wyraźnie coraz większego znaczenia w edukacji medycznej nabiera BEME – Best Evidence Based Medical Education, czyli strategia opierania wszelkiego rodzaju innowacji edukacyjnych na mocnych podstawach badań naukowych podobna w swoich założeniach do EBM – Evidence Based Medicine, czyli Medycyny Opartej na Faktach. Nieodwracalnie przemienią czas nauczenia opartego na indywidualnych opiniach, a zastąpiła je analiza skuteczności interwencji edukacyjnych zbliżona swoimi standardami jakościowymi do klinicznych badań nowych metod terapeutycznych.

Ciekawym podsumowaniem obrad konferencji AMEE była obserwacja prof. Roberts, która zwróciła uwagę na fakt, że edukacja medyczna zatacza swojego rodzaju koło: od tradycyjnego intuicyjnego nauczania, poprzez fazę standaryzacji i obiektywizacji obejmującą między innymi wprowadzanie efektów kształcenia oraz definiowanie kompetencji – po u-

zysaniu odpowiedniej jakości powtórnie staje się sztuką zwracającą uwagę na wartości profesjonalne, umiejętności społeczne i holistyczne pojmowanie pacjenta.

W kolejnym odcinku naszego cyklu przedstawimy czytelnikom strategię *flipped classroom* oraz *team-based learning*.

zdjęcia © AMEE

pozostałe wydarzenia

Uroczystość wręczenia dyplomów ukończenia studiów absolwentom Oddziału Studiów w Języku Angielskim - rocznik 2013

W dniu 5 czerwca wręczono dyplomy 52 absolwentom programu lekarskiego i lekarsko-dentystycznego w języku angielskim. Wydarzenie to zgromadziło ponad 400 gości, wśród których licznie reprezentowane były rodziny i przyjaciele absolwentów, przybyłych z tak odległych zakątków świata jak Nigeria, Pakistan, Kanada, USA, Tajwan.

Kulminacyjnym momentem uroczystości było złożenie przysięgi Hipokratesa, a następnie wręczenie dyplomów, które rozpoczęto od studentów wyróżniających się w nauce:

- **lek. med. Przemysław Ignaciuk**, Polska
- program lekarski 4-letni,
- **lek. med. Wei-Chuan Wang**, Taiwan
- program lekarsko-dentystyczny,
- **lek. med. Sara Hagstrom**, Szwecja
- program lekarski 6-letni,
i pracy dla społeczności akademickiej:
- **lek. med. Samantha Catherine Janiga**
- program lekarski 4-letni,
- **lek. med. Francis Tandoh**, USA
- program lekarski 4-letni,
- **lek. med. Rehana Ahmed**, Kanada
- program lekarski 6-letni,
- **lek. med. Tasha Gaige**, USA
- program lekarski 6-letni,

- **lek. med. Faheem Javed**, Kanada
- program lekarski 6-letni,
- **lek. med. Thomas Mross**, Niemcy
- program lekarski 6-letni,
- **lek. med. Folami Popoola**, USA
- program lekarski 6-letni.

W dalszej części uroczystości przemówienia wygłosili najlepsi studenci oraz Przewodniczący Samorządu Studentów Programów Anglojęzycznych - **Marcel Leichle**.

Tradycyjnie już Absolwenci wybrali najlepszego nauczyciela roku. W roku 2013 tytuły te przypadły:

- **Doktorowi Łukaszowi Jaskowi**
z Kliniki Neurologii,
- **Doktorowi Joannie Kunert**
z Kliniki Dentystyki Zachowawczej,
- **Doktorowi Tomaszowi Gaszyńskiemu**
z Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Opieki Medycznej.

Dziekan Wydziału Wojskowo-Lekarskiego wyróżniony imienną tablicą *Przyjaciele po Wsze Czasy* w Światowym Centrum Słuchu

W dniu 15 lipca 2013 roku podczas uroczystości 20-lecia Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu Światowego Centrum Słuchu w Kajetanach prof. zw. dr hab. n. med. Jurek Olszewski, Dziekan Wydziału Wojskowo-Lekarskiego UM, Kierownik Kliniki Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej Szpitala im. WAM - został wyróżniony imienną tablicą "Przyjaciele po Wsze Czasy".

Tablica ta przypomina o wszystkich, którzy w sposób szczególny przyczynili się do rozwoju Instytutu, wspierając go swoją wiedzą, autorytetem naukowym, sercem i zaangażowaniem. Lista na tablicy "Przyjaciele po Wsze Czasy" nie jest zamknięta. Wciąż nie brakuje ludzi, którzy - pełni uznania dla tego, co już udało się osiągnąć - chcą budować dalej.

Uroczysta Promocja Absolwentów Wydziału Wojskowo-Lekarskiego

W dniu 7 września na Wrocławskim Rynku odbyła się Uroczysta Promocja 80 absolwentów Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych im. Generata Tadeusza Kościuszki. Wśród promowanych było 24 Absolwentów Wydziału Wojskowo-Lekarskiego. Aktu promocji dokonał Szef Sztabu Generalnego WP gen. broni Mieczysław Gocuł.

Łódzki Salon Maturzystów

Okolo 16 tysięcy uczniów odwiedziło Łódzki Salon Maturzystów, zorganizowany 16 i 17 września br. na terenie Wydziału Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki Politechniki Łódzkiej. Zarówno w poniedziałek jak i we wtorek

wielotysięczne grupy uczniów klas maturalnych i przedmaturalnych pozyskiwało z pierwszej ręki informacje o najbliższym egzaminie maturalnym, o tym, jak najlepiej przygotować się do matury z przedmiotów obowiązkowych oraz dodatkowych, jakie nowe kierunki i możliwości wynikają z ofert uczelni, jaki wreszcie jest w łódzkim rynek pracy.

Niezwykłym zainetersowaniem cieszyło się stoisko Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, na którym można było zapoznać się z ofertą edukacyjną i otrzymać nasz gadżet. Władze Uczelni na tegorocznym Salonie Maturzystów reprezentował Profesor Janusz Piekarski - Prodziekan ds. Nauki Wydziału Lekarskiego.

Międzynarodowy Kongres Bioekonomii

19-20 września w Łodzi został zorganizowany II Międzynarodowy Kongres Bioekonomii. W pierwszym dniu w ramach wydarzenia odbyły się dwa warsztaty tematyczne: „Biotechnologie w przemyśle” przygotowane przez Politechnikę Łódzką i „Budowa modelu wsparcia ekogospodarki na bazie doświadczeń Klastra ECO WORD STYRIA” przygotowane przez województwo łódzkie i W4E. Drugiego dnia w Hotelu Andels odbyła się sesja plenarna i dyskusja panelowa dotycząca „Innowacyjnych technologii jako źródła dla biogospodarki”, „Systemów wspierania rozwoju biogospodarki” oraz „Depopulacji i jej konsekwencji społecznych i medycznych”.

Uniwersytet Medyczny w Łodzi reprezentowali Pani Profesor Lucyna Woźniak - Prorektor ds. Nauki oraz Pan Profesor Andrzej Bednarek - Dziekan Wydziału Nauk Biomedycznych i Kształcenia Podyplomowego.

Kongres to przedsięwzięcie będące platformą pozwalającą na budowanie bliskiej, efektywnej, opartej na wzajemnych korzyściach współpracy biznesu, nauki i samorządu w zakresie bioekonomii.

NAUKA

DR HAB. N. MED. PROF. NADZW. ANNA ZALEWSKA-JANOWSKA

Zakład Psychodermatologii, Katedra Immunologii Klinicznej i Mikrobiologii UM w Łodzi

NEUROSCENCE - nowe wyzwania, nowe możliwości Karolinska Institutet – współpraca

W bieżącym roku Uniwersytet Medyczny w Łodzi podpisał oficjalną umowę na wymianę naukowców, dydaktyków oraz doktorantów w ramach programu ERASMUS i działań w obszarze bardzo dynamicznie rozwijającej się neurodermatologii/psychodermatologii – dziedziny badającej wpływ czynników stresu środowiskowego na zmiany chorobowe zlokalizowane na skórze człowieka.

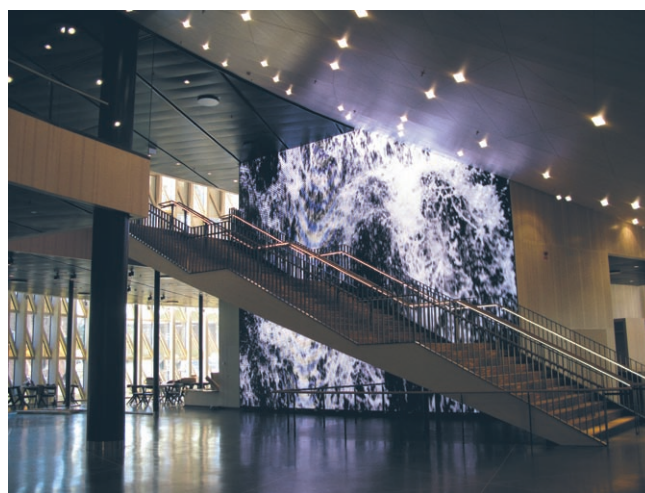
Przygotowywane jest zacieśnienie współpracy i wspólne wystąpienie o granty badawcze w zakresie jednej z najbardziej postępowych dziedzin medycyny obecnych czasów zwanej ogólnie NEUROSCENCE. Obecnie zespoły badawczo-kliniczne z Karolinska Institutet oraz Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (Zakład Psychodermatologii) pracują nad prototypem interdyscyplinarnej opieki w zakresie neurodermatologii, która stanowiłaby przetom w sprawowaniu opieki medycznej w obszarze nadbaltyckim. Władze KI w nowobudowanym szpitalu uniwersyteckim w Sztokholmie planują wprowadzenie nowatorskiego modelu opieki zdrowotnej opartej na interdyscyplinarnych zespołach kliniczno-naukowych zapewniających pacjentowi całościową/holistyczną opiekę, która zarówno pod względem ogólnoludzkim, jak i profesjonalizmu medycznego jest najbardziej racjonalnym wykorzystaniem środków publicznych i zapewnia kompleksowe i humanistyczne

podjęcie do pacjenta w kontekście medyczno-społeczno-ekonomicznym.

Współpraca UM z KI nabrała realnych kształtów w zakresie w/w koncepcji od grudnia 2012 roku, kiedy to prof. nadzw. Anna Zalewska-Janowska, specjalista dermatolog, alergolog, obecnie w trakcie stażu specjalizacyjnego z zakresu immunologii klinicznej, kierownik Zakładu Psychodermatologii, została oficjalnie zaproszona do pełnienia funkcji zagranicznego recenzenta przewodniczącego na KI z zakresu aspektów neurodermatologicznych w atopowym zapaleniu skóry.

W dobie szczupłości zasobów finansowych nawet najbardziej prestiżowe uczelnie na świecie patrzą przychylnie na sponsorów prywatnych, którzy czują pewną misję, aby pomóc w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych ludzkości. Karolinska Institutet szeroko korzysta z takowego wsparcia, którego ostatnim przykładem jest wybudowanie ogromnej szklanej Auli Medica z najnowocześniejszymi salami wykładowymi oraz zapleczem administracyjnym i socjalnym dla studentów i pracowników. Nie zapomniano o niezwykle elementach relaksacyjnych w postaci ogromnego wodospadu świetlnego.

Należy także podkreślić bardzo ważną zmianę w koncepcji KI na temat organizacji udzielania opieki zdrowotnej pacjentom. KI jest w trakcie budowania ogromnego nowego szpitala, który zastąpi dotychczasowy w kampusie KAROLINSKA INSTITUTET SOLNA. Organizacja zostanie całkowicie zmieniona z oddzielnych klinik specjalistycznych na interdyscyplinarne zespoły kliniczno-naukowe. Powstanie np. ogromny zespół leczenia chorób zapalnych, gdzie znajdzie się także dermatologia. Niewątpliwie taka koncepcja ma na celu ułatwienie komunikacji

i owocnej współpracy pomiędzy różnymi zespołami leczniczymi i całościową opiekę nad pacjentem.

Od lewej stoją Dziekan KI ds. badań naukowych biorący udział w pracach Komitetu Noblowskiego, immunolog **prof. Hans-Gustaf Ljunggren**, **prof. n. nadzw. Anna Zalewska-Janowska**, dermatolog **prof. Klas Nordlind**.

Autor zdjęcia: **prof. TOMAS HÖKFELT**, naukowiec o najwyższym indeksie cytowań na KI, poważny kandydat do Nagrody Nobla sprzed kilku lat

prof. n. nadzw. dr hab. n. med. Anna ZALEWSKA-JANOWSKA
specjalista dermatolog-wenerolog, specjalista alergolog
Kierownik Zakładu Psychodermatologii
Katedra Immunologii Klinicznej i Mikrobiologii
Uniwersytet Medyczny w Łodzi
ul. Pomorska 251 (budynek C-5)
92-213 Łódź
tel.: + 42 675 73 09 (sekretariat)
fax: + 42 678 22 92
e-mail: anna.zalewska-janowska@umed.lodz.pl

DR N. MED. BOŻENA GORZKOWICZ

Przewodnicząca Zarządu Oddziału w Szczecinie (PTP), Szczecińska Izba Pielęgniarek i Położnych

Informacja prasowa z debaty w ramach Miesiąca Rynku Wewnętrznego – Single Market Month, dotyczącej uznawania kwalifikacji zawodowych pielęgniarek i położnych w UE

Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie, Oddział w Szczecinie (PTP), Szczecińska Izba Pielęgniarek i Położnych oraz Wydział Nauk o Zdrowiu Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie informują, że 4 września odbyła się debata nt. uznawania kwalifikacji pielęgniarek na rynku europejskim. Inicjatorem Debaty była Europejska Federacja Stowarzyszeń Pielęgniarek (EFN - European Federation of Nurses Associations).

Celem debaty było podsumowanie dotychczasowych działań na rzecz wdrożenia Dyrektywy 2005/36/WE i ich znaczenia dla polskich pielęgniarek. Wnioski z debaty przekazane zostaną Komisji Europejskiej jako oczekiwania środowiska.

W spotkaniu uczestniczyli: **prof. Bogusław Liberadzki** Posel do Parlamentu, Wiceprzewodniczący Komisji Kontroli Budżetowej - Budgetary Control Committee (COCOBU); Grzegorz Mazurczak Departament Pielęgniarek i Położnych Ministerstwa Zdrowia; **dr Dorota Kilańska**, członek Zarządu Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Pielęgniarek (EFN), Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie; **dr Grażyna Rogala-Pawelczyk**,

Prezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych; **dr hab. prof. PUM Beata Karakiewicz**, Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu PUM; **Małgorzata Olszewska**, zastępca Dyrektora Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych; **dr Mariola Głowacka**, członek Prezydium Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych przy Ministerstwie Zdrowia RP; **dr hab. Elżbieta Grochans**, członek Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu PUM; **Beata Wieczorek-Wójcik** Pielęgniarka Naczelna Szpitala im. Floriana Ceynowy w Wejherowie; **Zygmunt Sitko**, Naczelny Pielęgniarski Szpitala w Zduńowie, pełnomocnik ds. systemu zarządzania jakością oraz pielęgniarki, które podzieliły się doświadczeniami z pracy w krajach UE, a zwłaszcza z problemami z uznawaniem kwalifikacji, mimo posiadania zaświadczeń zgodnych z dyrektywą 36/2005/WE.

Dyrektywa 36/2005/WE jest unikatowym dokumentem pozwalającym na swobodne przemieszczanie się profesjonalistów, w tym pielęgniarek w UE. Stwarza nie tylko możliwość uznawania kwalifikacji zawodowych, ale także, a może przede wszystkim gwarantuje, że pielęgniarki, lekarze

podejmujący pracę w krajach UE posiadają odpowiednie kwalifikacje, aby świadczyć opiekę na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo pacjentom.

Pracownicy ochrony zdrowia dbają o zdrowie i dobre samopoczucie obywateli Europy na co dzień. Pielęgniarki są na pierwszej linii kontaktu klientów ochrony zdrowia i ich wiedza, umiejętności nabyte dzięki zapisom dyrektywy pozwalają im na profesjonalne świadczenie opieki.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom środowiska, informujemy, że w dniu 4 września 2013 r. w Zachodniopomorskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie odbyła się debata liderów środowiska pielęgniarskiego w Polsce we współpracy z Komisją Europejską.

Europejska Federacja Stowarzyszeń Pielęgniarek (EFN) została po raz pierwszy zaproszona do udziału w Miesiącu Rynku Wewnętrznego – Single Market Month organizowanego pod kierownictwem Komisarza Michaela Baniera. Celem interaktywnego forum, które miało miejsce w dniach 24-28 września 2013 r., jest wzmocnienie współpracy obywateli Europy ze środowiskiem polityki i prawa dla poprawy funkcjonowania w Jednolitym Rynku Unii Europejskiej, szczególnie w zakresie Europejskiej Karty Zawodowej i uznawania kwalifikacji zawodowych umożliwiających swobodne przemieszczanie się ponad granicami.

Podczas dyskusji mówiono o wzajemnym uznawaniu kwalifikacji zawodowych; kompetencji pielęgniarek na rynku pracy UE; pomiarach efektów kształcenia; akredytacji programów kształcenia i procesu kształcenia; zapewnieniu bezpieczeństwa i jakości opieki zdrowotnej w UE; zaangażowaniu pielęgniarek w projektowanie polityki zdrowotnej UE; ustawicznym rozwojem zawodowym - *Continuing Professional Development* (CPD) oraz Europejskiej Karcie Zawodowej European Professional Mobility Card - jako narzędziu umożliwiającym swobodne przemieszczanie się pracowników w obrębie UE.

WNIOSKI:

1. Wprowadzenie Dyrektywy 2005/36/WE nie gwarantuje uznawania kwalifikacji zawodowych pielęgniarek z powodu:

- wewnętrznych regulacji prawnych w państwie przyjmującym i nieuznawania nabytych kompetencji;
- rozbieżności pomiędzy ofertą zatrudnienia a sytuacją w krajach goszczących - nieetyczne zatrudnianie (Kodeks Etycznego Zatrudniania WHO).

2. W zakresie kompetencji pielęgniarek i położnych:

- zaniżanie wykształcenia i trudności z uznawaniem kwalifikacji (dotyczy osób ze zróżnicowanym wykształceniem ogólnym 10 i 12-letnim, pielęgniarki ogólnej, pielęgniarki specjalisty, magistra pielęgniarstwa), a także poprzez obniżanie kompetencji magistra do poziomu licencjata może dojść do chaosu organizacyjnego na rynku pracy w państwach takich jak Polska, w których uregulowano kształcenie na poziomie wyższym. Dyrektywa 2005/36/WE daje możliwość regresu kształcenia do poziomu średniego;
- brak możliwości rozwoju kariery zawodowej w Polsce oraz w krajach UE, np. w niektórych landach Niemiec, gdzie prowadzone są różne ścieżki awansu zawodowego. Zaobserwowano przypadki odmiennego traktowania pielęgniarek niemieckich i pielęgniarek polskich.

3. Pomiar wyników kształcenia:

- istnieje obawa, czy i w według jakich kryteriów Komisja Europejska będzie dokonywała pomiaru poziomu kompetencji pielęgniarek;
  - efekty kształcenia należy dostosowywać do zapotrzebowania rynku pracy;
  - kształcenie powinno być podporządkowane potrzebom społeczeństwa, szczególnie w dobie „starzenia się Europy”. Kształcenie pielęgniarek musi być ukierunkowane przede wszystkim na zagadnienia z zakresu geriatry i opiekę w chorobach przewlekłych z możliwością wprowadzenia zagadnień specjalistycznych na drugim stopniu studiów. W Polsce dostrzegana jest konieczność zachowania ścieżki kształcenia specjalistycznego dla osób z wykształceniem średnim;
  - ze względu na możliwość uzyskiwania tych samych kwalifikacji na poziomie szkoły średniej (zawodowej szkoły pielęgniarskiej) i szkoły wyższej (uczelnia wyższej, uniwersytetu) dyrektywa wprowadza chaos w systemie kształcenia i obniża status kształcenia na poziomie wyższym;
  - kraje członkowskie powinny posiadać niezależne podmioty akredytujące kierunki medyczne i podmioty prowadzące kształcenie podyplomowe gwarantujące poziom kształcenia zapewniający bezpieczeństwo pacjenta;
  - dobro obywatela jest dobrem nadrzędnym UE. Pielęgniarki jako obywatele muszą mieć dostęp do kształcenia na odpowiednim poziomie.
- ##### 4. Zapewnienie bezpieczeństwa pacjenta i jakości opieki oznacza, że:
- wprowadzone zostaną standardy kształcenia, które poprzez

zawody regulowane gwarantują zapewnienie bezpiecznych usług;

- istnieje system monitorowania zdarzeń niepożądanych i dokonywana jest systematyczna ocena ryzyka;
- niezbędne jest podejście kosztowo-efektywne do ukierunkowanych na wielosektorowość działań decyzyjnych w zakresie opieki zdrowotnej;
- pielęgniarki stanowią ważną składową systemu ochrony zdrowia i muszą mieć realne przełożenie na politykę zdrowotną na każdym szczeblu;
- praca pielęgniarek musi być widoczna w systemie ochrony zdrowia i odpowiednio oszacowana pod względem kosztów i jakości świadczeń;
- gwarancją ciągłości opieki jest rzetelność w dokumentacji medycznej, możliwe dzięki wprowadzeniu ICNP ®;
- praktyka kliniczna pielęgniarek musi być oparta na najlepszych praktykach i wiarygodnych badaniach naukowych;
- niezbędne jest delegowanie kompetencji przez zawody regulowane;
- adaptacja zawodowa jest równoznaczna z coachingiem w praktyce klinicznej;
- konieczna jest rzetelność w komunikacji, dokumentowaniu i współpracy interdyscyplinarnej.

5. Zaangażowanie pielęgniarek w projektowanie polityki zdrowotnej to:

- udział pielęgniarek w przedstawicielstwach oraz organizacjach reprezentujących UE;
- zaangażowanie w politykę UE na poziomie każdego kraju członkowskiego;
- raportowanie do KE procesu wdrażania i zastosowania dyrektyw.

6. Ustawiczny rozwój zawodowy Continuing Professional Development CPD oznacza, że:

- wprowadzenie systemu oceny kształcenia ustawicznego wymaga dostosowania do ścieżki awansu zawodowego;
- CPD powinno być korzyścią nie tylko dla pielęgniarki, ale także dla pracodawcy w kontekście świadczenia usług o oczekiwanym standardzie, bezpiecznym dla zdrowia i życia pacjentów;
- CPD musi być elementem systemu odnawiania licencji dla zapewnienia bezpieczeństwa obywateli UE;
- niezbędne są narzędzia ułatwiające kształcenie ustawiczne z uwagi na braki kadrowe w ochronie zdrowia. Pielęgniarki

muszą mieć możliwość innych form kształcenia np. e-learning;

- istnieje konieczność uregulowania kosztów w trakcie podnoszenia kwalifikacji i uznania ich przez pracodawcę jako ważnych dla bezpieczeństwa pacjenta i systemu.

7. Europejska Karta Zawodowa European Professional Mobility Card to uwiarygodnienie bezpieczeństwa świadczonych usług, co oznacza, że:

- wprowadzenie Europejskiej Karty Zawodowej nie może obciążać finansowo pielęgniarek i być kolejnym dokumentem potwierdzającym wymagane kwalifikacje.

Przekazanie wniosków z debaty w telekonferencji z Komisją Europejską w ramach Single Market Month SSM w dniach 23-27 września 2013 roku.

Zapraszamy także do obejrzenia materiałów z Debaty MZ, PTP i EFN Działania na rzecz wysoko wykwalifikowanego personelu opieki zdrowotnej. Warszawa 5.10.2011 r.

<http://www.youtube.com/watch?v=DS-gzPWMLRE>

Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie (Polish Nurses Association) jest samorządną organizacją polskich pielęgniarek, utworzoną w 1957 roku, kontynuującą działalność Polskiego Stowarzyszenia Pielęgniarek Zawodowych (PSPZ). Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie jest stowarzyszeniem ogólnokrajowym, otwartym dla wszystkich, którzy chcą pracować dla bezpieczeństwa pacjentów i pielęgniarek oraz dla profesjonalizacji zawodu.

Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie jest organizacją zrzeszającą ponad 4000 członków z 16 województw i reprezentującą polskie pielęgniarki w Międzynarodowej Radzie Pielęgniarek (ICN), Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Pielęgniarek (EFN).

Samorząd pielęgniarek i położnych powstał na mocy ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 roku o samorządzie pielęgniarek i położnych. Zrzesza pielęgniarki i położne posiadające prawo wykonywania zawodu w Rzeczypospolitej Polskiej, czuwa nad wykonywaniem zawodu pielęgniarek i położnych. Samorząd podejmuje decyzje i wydaje zezwolenia na indywidualną i grupową praktykę pielęgniarek i położnych, dzięki czemu sprawowany jest nadzór nad wykonywaniem zawodu, a tym samym nad jakością świadczeń zdrowotnych. Wszystkie działania podejmowane przez samorząd pielęgniarek i położnych mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa polskiemu społeczeństwu, które korzysta z usług świadczonych przez pielęgniarki i położne.

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie, powstał w roku 1948 jako Akademia Lekarska. W 2010 roku uczelnia stała się Uniwersytetem. PUM posiada 4 wydziały: Lekarski z Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim, Lekarsko-Stomatologiczny, Lekarsko-Biotechnologiczny i Medycyny Labo-

ratoryjnej oraz Wydział Nauk o Zdrowiu. Oferuje 13 kierunków studiów. Uczelnia jest także ważnym ośrodkiem referencyjnym w ochronie zdrowia, wprowadzającym najnowsze metody diagnostyczne oraz lecznicze, a także realizującym skomplikowane procedury medyczne. W PUM kształcone są także pielęgniarki i położne, dla których utworzono kształcenie podyplomowe.

Europejska Federacja Stowarzyszeń Pielęgniarek (EFN) powstała w 1971 roku. Zrzesza ponad 34 krajowych stowarzyszeń pielęgniarek. Działania EFN mają wpływ na codzienną pracę pielęgniarek w całej Unii Europejskiej i Europie. EFN jest niezależnym głosem profesji pielęgniarskiej, jej zadaniem jest wzmocnienie statusu i zawodu w Europie, EFN działa na rzecz zdrowia obywateli oraz interesów pielęgniarek.

pozostałe wydarzenia

XII Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Alergia Astma Immunologia Kliniczna

Przez trzy dni – od 13 do 15 czerwca – Łódź była stolicą polskiej alergologii i immunologii. Ponad 300 lekarzy różnych specjalności obradowało w salach Centrum Konferencyjno-Wystawienniczego Międzynarodowych Targów Łódzkich w ramach XII Konferencji Naukowo-Szkoleniowej *Alergia Astma Immunologia Kliniczna*, organizowanej przez Klinikę Immunologii, Reumatologii i Alergii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi oraz działające przy klinice Stowarzyszenie Pomocy Chorym na Astmę i Choroby Alergiczne.

Jednym z najważniejszych tematów obrad była problematyka alergii u osób starszych – po 65. roku życia. Poświęcona jej była specjalna sesja, której patronowało Centrum Badań nad Zdrowym Starzeniem Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (HARC – Healthy Ageing Research Center). - *Choroby alergiczne stwierdzane są coraz częściej również u osób starszych. Alergiczny nieżyt nosa i astma, ale także uczulenia na jad owadów błonkoskrzydłych i leki u chorych w wieku starszym mogą spowodować wiele problemów diagnostycznych i leczniczych* – podkreśla **prof. dr hab. n. med. Marek L. Kowalski**, szef Kliniki Immunologii, Reumatologii i Alergii UM w Łodzi i główny organizator konferencji.

Na konferencji omawiano też m.in. alergię u dzieci, nadwrażliwość na leki, postępowanie z astmą oskrzelową, alergię pokarmową i wiele innych. Lekarze mogli skorzystać także

z wiedzy swoich bardziej doświadczonych kolegów podczas sesji warsztatowych, poświęconych np. trudnym przypadkom w alergologii. Przedstawiono także kilkadziesiąt doniesień oryginalnych podczas ustnych prezentacji i sesji plakatowych.

Alergie i astma to coraz poważniejszy problem w Polsce i Europie. Już teraz dotyczy on ok. 30 procent populacji według niektórych prognoz w roku 2050 chorować może połowa europejskiego społeczeństwa. W krajach uprzemysłowionych wzrost częstości pojawiania się chorób alergicznych jest stały od kilku dziesięcioleci, od 20 lat podobne tendencje dotyczą również Polski. Oznacza to poważny problem społeczny i konieczność lepszego poznania patogenez tych chorób oraz doskonalenia terapii alergii.

4,5 mln euro dla naukowców z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi na rozwój infrastruktury naukowej i wymiany zagranicznej w ramach badań nad zdrowym starzeniem

Łódzkie społeczeństwo jest jedną z najszybciej starzejących się populacji w Polsce. Nie tylko odsetek osób w wieku starszym, ale również wysoka częstość występowania chorób wieku podeszłego stanowi rosnący problem aglomeracji łódzkiej. Odpowiadając na potrzeby szybko starzejącego się społeczeństwa, naukowcy z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, stworzyli Projekt HARC, którego celem jest prowadzenie badań naukowych oraz zwiększenie świadomości społecznej na temat zdrowego starzenia.

Projekt Healthy Ageing Research Centre (HARC) jest trzy-letnim programem naukowo-badawczym, realizowanym od 1 czerwca 2013 roku, który otrzymał finansowanie w wysokości 4,5 mln euro, w ramach 7 Programu Ramowego (FP7 -REGPOT-2012-2013-1). Koordynatorem projektu jest **prof. Marek L. Kowalski**, kierownik Katedry Immunologii Klinicznej i Mikrobiologii oraz Kliniki Immunologii, Reumatologii i Alergii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

W ramach Projektu HARC prowadzone są badania nad poprawą zdrowia i jakości życia osób starszych, patogenezą, zapobieganiem i leczeniem chorób neurodegeneracyjnych wieku podeszłego, patogenezą i zapobieganiem chorobom dróg oddechowych, układu sercowo-naczyniowego i nerek w wieku starszym, a także nad molekularnymi mechanizmami starzenia.

27 września 2013 r. odbyło się spotkanie inauguracyjne Projektu Healthy Ageing Research Centre, realizowanego przez naukowców i lekarzy Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, przy współpracy z uznanymi europejskimi autorytetami w dziedzinie badań nad chorobami wieku podeszłego. W spotkaniu uczestniczyli zarówno goście zagraniczni, jak i przedstawiciele władz regionu łódzkiego oraz reprezentanci środowiska naukowego Uniwersytetu Medycznego. Wśród obecnych naukowców zagranicznych znalazło się 11 badaczy z uczelni całego świata, w tym Stanów Zjednoczonych, Grecji, Włoch, Wielkiej Brytanii, Belgii i Francji.

W trakcie sesji naukowej uczestnicy, z dużym zainteresowaniem, wysłuchali wykładów światowej sławy ekspertów w dziedzinie badań nad zdrowym starzeniem:

- **prof. Magdalini Tsolaki** (Klinika Neurologii Uniwersytetu Arystotelesa w Salonikach, Grecja) wygłosiła wykład na temat zapobiegania chorobie Alzheimera;
- **prof. Patrizia Mecocci** (Klinika Gerontologii i Geriatrii Uniwersytetu w Perugii, Włochy) wprowadziła w tajniki diety bogatej w antyutleniacze, zapobiegającej rozwojowi chorób neurodegeneracyjnych;
- **prof. James Ironside** (Narodowe Centrum Nadzoru nad Chorobą Creutzfelda-Jacoba w Wielkiej Brytanii) tłumaczył mechanizmy przenoszenia chorób prionowych oraz choroby Alzheimera;
- **prof. Dimitri Mikhailidis** (Zakład Klinicznej Biochemii na University College w Londynie, Wielka Brytania) przekonywał do rzucenia palenia, opowiadając o wpływie natogu na rozwój chorób;

• **prof. Paola Chiarugi** (Zakład Nauk Biochemicznych Uniwersytetu we Florencji, Włochy) opisała mechanizmy rozprzestrzeniania się i złośliwości komórek rakowych.

Już wiosną przyszłego roku odbędą się w Łodzi pierwsze 4 międzynarodowe konferencje naukowe organizowane przez badaczy Projektu HARC.

Przyznano nagrody marszałka za najlepsze prace naukowe

W dniu 17 września 2013 roku Zarząd Województwa Łódzkiego przyznał Nagrody Marszałka Województwa Łódzkiego za najlepsze rozprawy habilitacyjne i doktorskie oraz prace magisterskie i dyplomowe tematycznie związane z województwem łódzkim.

Z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi nagrodę odebrała **Marta Michalska** za rozprawę doktorską opisującą poziom wiedzy i świadomości mieszkańców województwa łódzkiego na temat nadciśnienia tętniczego i jego powikłań.

Serdecznie gratulujemy!

Nominacje profesorskie

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski wręczył nominacje profesorskie nauczycielom akademickim naszej uczelni:

w dniu 17 czerwca

prof. Jolancie Stowikowskiej-Hilczer,
Kierownikowi Zakładu Endokrynologii Płodności;

w dniu 26 czerwca

prof. Joannie Szczepańskiej,
Kierownikowi Katedry i Zakładu Stomatologii
Wieków Rozwojowego.

Powołania na stanowisko konsultanta wojewódzkiego

W dniu 15 lipca 2013 roku Wojewoda Łódzki Jolanta Chetmińska powołała **prof. Jolanę Kujawę** na stanowisko konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie rehabilitacji medycznej.

15. Dzień Andrologiczny

W dniach 20-21 września 2013 r. w hotelu Amber Baltic w Międzyzdrojach odbyło się Sympozjum Naukowo-Szkoleniowe 15. Dzień Andrologiczny, zorganizowane przez Polskie Towarzystwo Andrologiczne (Przewodnicząca Komitetu Naukowego - **prof. dr hab. Jolanta Stowikowska-Hilczer**), Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie (Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego - **prof. dr hab. Maria Laszczyńska**) oraz Fundację dla Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Wiodącym tematem Sympozjum było zdrowie mężczyzny w różnych okresach życia jako problem interdyscyplinarny oraz wyzwanie dla klinicystów i diagnostów laboratoryjnych. Główne zagadnienia: etiopatogeneza, diagnostyka i leczenie zaburzeń w obrębie układu płciowego męskiego, ze szczególnym uwzględnieniem niepłodności męskiej oraz wpływu starzenia się mężczyzny na ich zdrowie i płodność. W ramach Sympozjum odbyły się też warsztaty pt.: *Zastosowanie wybranych metod oceny plemników (morfologia, żywotność, fragmentacja DNA) w mikroskopie świetlnym.*

**ZDROWIE MĘŻCZYŹN
W RÓŻNYCH OKRESACH ŻYCIA**
Problem interdyscyplinarny, wyzwanie
dla klinicystów i diagnostów laboratoryjnych

Łódź, 20-21 września 2013 r.

ŻYCIE STUDENCKIE

mediCup 2013 - relacja

23 czerwca na terenie Ośrodka Sportowo-Rekreacyjnego „Malinka” w Zgierzu odbyła się już druga edycja Ogólnopolskiego Pikniku Rowerowego „mediCup”. Impreza organizowana była przez Okręgową Izbę Lekarską w Łodzi przy współpracy z Uniwersytetem Medycznym w Łodzi, IFMSA-Poland Oddział Łódź oraz Urzędem Miasta Zgierza. W ramach wydarzenia odbyły się XVI Mistrzostwa Polski Lekarzy i II Mistrzostwa Polski Uczelni Medycznych w Kolarstwie Górskim.

Poza wyścigami dla kolarzy (tych rekreacyjnych i tych bardziej zaawansowanych) na wszystkich uczestników czekało mnóstwo atrakcji. Centralny punkt specjalnie stworzonego miasteczka namiotowego zajmował wielki dmuchany kleszcz, w którym studenci z IFMSA-Poland informowali, przestrzegali i tłumaczyli wszystko, co związane z chorobami odkleszczowymi. Na miejscu był również superbohater Szczepan Kleszcz, który uczył najmłodszych jak chronić się przed kleszczami.

W kolejnych punktach można było zasięgnąć porady w kwestii rzucania palenia od specjalistów z akcji *Antitobacco* oraz wykonać badania spirometryczne u studentów ze Studenckiego Koła Naukowego DynamoLab. Dzieci mogły wystartować w rajdzie przygodowym o specjalnej formule lub wziąć udział w warsztatach plastycznych realizowanych dzięki pomocy Centrum Kultury Dziecka w Zgierzu.

Wcześniejsze prognozy pogody oraz deszczowy niedzielny poranek skutecznie odstraszyły część uczestników, a szkoda, bo niebo szybko się rozchmurzyło i piękne czerwcowe słońce towarzyszyło obecnym na „Malince” do późnych godzin wieczornych. Pomimo wspomnianych nieprzychylnych prognoz oraz aż 13 ogólnopolskich imprez w kolarstwie górskim, jakie odbywały się tego dnia w naszym kraju, na starcie w Zgierzu stanęło łącznie blisko 90 osób.

Walka na trasie była zacięta, ale dzięki zabezpieczeniu medycznemu zapewnionemu przez Studenckie Koło Medycyny Ratunkowej i Medycyny Katastrof Uniwersytetu Medycznego w Łodzi oraz obstawie wyścigu w postaci członków Harcerskiego Klubu Rowerowego „Wigry” rywalizacja przebiegała bezpiecznie. Najszybsi okazali się: **Kinga Rogozińska** ze Zduńskiej Woli oraz **Sebastian Swat** z Przeźmierowa. Po szczegółowe wyniki w poszczególnych klasyfikacjach odsyłamy na stronę zawodów (mtbcup.medicycling.eu).

Zwycięzcom nagrody wręczali osobiście Prorektor Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – **prof. Radziszaw Kordek**, Kierownik DynamoLab – **dr Gianluca Padula** oraz Prezes Klubu Uczelnianego AZS UMed – **Szymon Gałczyński**. Pośród nagród znalazły się m.in. badania wydolnościowe od DynamoLab, indywidualne plany treningowe oraz boni zniżkowy na udział w zgrupowaniu kolarskim na Teneryfie (wiosna 2014) od BikeLab, kursy windsurfingu od FunWind oraz pamiątkowe koszulki Mistrzów Polski. Dodatkowo, każdy uczestnik mógł wziąć udział w losowaniu rowerowych nagród na zakończenie imprezy.

Całość rozgrywała się przy aromacie grillowanych potraw oraz akompaniamentem żywych dźwięków prosto ze Studenckiego Radia Żak, które nagłaśniało i na bieżąco komentowało imprezę.

Pikniki rowerowe „mediCup” to część projektu spotecznego „medicycling.eu” promującego kolarstwo jako formę aktywnego wypoczynku i zwracającego uwagę na wiele aspektów medycznych związanych z uprawianiem tego popularnego sportu.

Organizatorzy serdecznie dziękują wszystkim uczestnikom, sponsorom, partnerom oraz wolontariuszom, którzy wzięli udział w tegorocznej imprezie i już zapraszają na III edycję mediCup w czerwcu 2014 r.!

Obozy studenckie

Zorientuj się na UM!

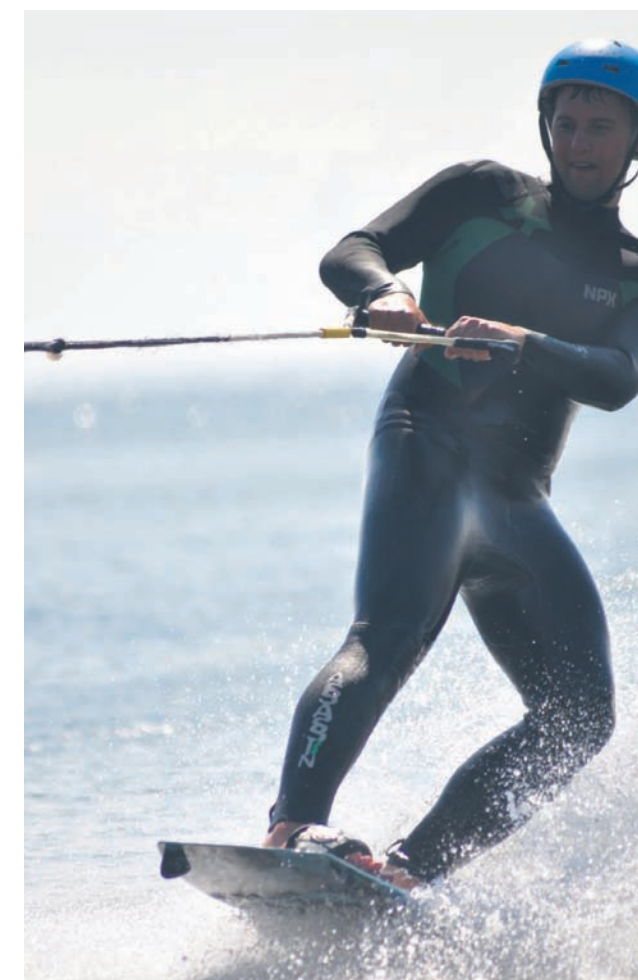
Chyba nikogo nie trzeba przekonywać o tym, że początki są zawsze trudne. Październik to wyjątkowy miesiąc w roku akademickim, szczególnie trudny dla tych, którzy rozpoczynają swoją studencką drogę. Samorząd Studentów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi stara się ułatwić nowo przyjętym studentom ich pierwsze kroki na uczelni. Jedną z najbardziej znanych inicjatyw, która pomaga w adaptacji w nowym otoczeniu, a przede wszystkim gwarantuje dobrą zabawę, są organizowane od kilku lat obozy roku „zero”. Udział w nich stwarza niepowtarzalną szansę na nawiązanie pierwszych znajomości, wymianę doświadczeń oraz otrzymanie cennych rad od starszych kolegów. Nieformalna atmosfera sprzyja nie tylko zabawie, ale pozwala poczuć się częścią akademickiej braci, jeszcze przed oficjalną immatrykulacją.

W tym roku, podobnie jak w latach ubiegłych, zwolennicy górskich wędrówek i amatorzy sportów wodnych oraz plażowania mogli znaleźć coś dla siebie. We wrześniu br. odbyły się dwa obozy, w Łazach oraz w Poroninie, w których udział wzięło ponad 200 studentów. Tegoroczną edycję zorganizował Samorząd Studentów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wspólnie z Samorządem Studentów Uniwersytetu Łódzkiego. Uczestnicy mieli zatem okazję do integracji międzyuczelnianej.

Opinie studentów są jednoznaczne, nie ma lepszego sposobu na ukojenie maturalnych i pomaturalnych stresów oraz odpoczynek przed najcięższym rokiem studiów niż uczelniane wyjazdy. Te obozy wpisały się już na stałe w studencką tradycję na Umedzie, podobnie jak Medykalia czy Juwenalia.

Z myślą o nowo przyjętych studentach, po raz pierwszy w naszej uczelni zorganizowany został Dzień Organizacyjny. Studenci, w mniej formalnej atmosferze niż podczas uroczystej inauguracji, mogli lepiej poznać uczelnię i wydział, dopełnić formalności i przede wszystkim spotkać kolegów i koleżanki. Rektorzy i Dziekani gratulowali nowym członkom akademickiej społeczności wyboru uczelni i podkreślali, że dołączyli do najlepszych. Każdy uczestnik wydarzenia otrzymał pakiet niezbędnych informacji, a dzięki temu pierwsze dni na studiach okazały się łatwiejsze niż mogłoby się wydawać. Dzień Organizacyjny, w takiej formule, był pomysłem nowatorskim, ale okazał się strzałem w dziesiątkę i z pewnością wpisze się na stałe do kalendarza akademickiego. To wspólna inicjatywa Biura Obsługi Studiów, Dziekanatów, a także Samorządu i organizacji studenckich.

Do zobaczenia za rok!

pozostałe wydarzenia

Seminarium pt. „Okiem Europejki - Jak liczyć?”

W dniu 3 czerwca w Centrum Kliniczno-Dydaktycznym Uniwersytetu Medycznego w Łodzi odbyło się otwarte seminarium pt. *Okiem Europejki - Jak liczyć?*, w którym udział wzięło ponad 50 pielęgniarek i studentów pielęgniarstwa, w tym konsultanci ds. pielęgniarstwa, właściciele podmiotów leczniczych oraz naczelnie pielęgniarki.

Seminarium, poświęcone międzynarodowym doświadczeniom pomiaru zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską oraz pomiarom obciążenia pracą pielęgniarek, zorganizowali studenci kierunku pielęgniarstwo. Celem spotkania było pokazanie różnych metod pomiaru zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską w zależności od specyfiki oddziału czy też czasu przebywania w nim pacjenta. Była to pierwsza taka inicjatywa zespołu studentów pielęgniarstwa UM, którzy przygotowali seminarium pod kierunkiem dr Doroty Kilańskiej, mając nadzieję, że kolejne roczniki będą ją kontynuować i rozwijać.

Tryumf studentów UM w Holandii!

W dniach 4-7 czerwca studenci V roku Wydziału Lekarskiego reprezentowali Uniwersytet Medyczny w Łodzi podczas 20th International Student Congress of (bio)Medical Sciences zorganizowanym w Groningen w Holandii. Jest to jedna z największych i najbardziej liczących się na arenie międzynarodowej konferencji studenckich. Na tegoroczną edycję zgłoszono aż 600 prac z całego świata.

Jest nam niezwykle miło poinformować, że studenci Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wrócili do Polski z aż trzema nagrodami!

Bartłomiej Tomasiak z Kliniki Pediatrii, Onkologii, Hematologii i Diabetologii wygrał plakatomą sesję endokrynologiczną pracą pt. *Poor Glycemic Control Results in Increased Platelet Activation in Diabetic Children* napisaną we współpracy z **Beatą Małachowską**.

Michał Podgórski z Zakładu Angiologii wygrał plakatomą sesję ortopedyczną pracą pt. *Suprascapular nerve entrapment syndrome - why so rare pathology* napisaną we współpracy z **Anną Świdorską**.

Beata Małachowska, również z Kliniki Pediatrii, Onkologii, Hematologii i Diabetologii, prezentowała swoją pracę na prestiżowej sesji plenarnej, gdzie trafiło jedynie 10 najwyższ ocenionych przez Jury konferencji prac. Po przedstawieniu wyników badania *Computer as a geneticist? - Harnessing of different data mining tools for in silico GCK mutation screening in diabetic children* otrzymała Plenary Audience Award przyznawaną przez międzynarodowe gremium studenckie.

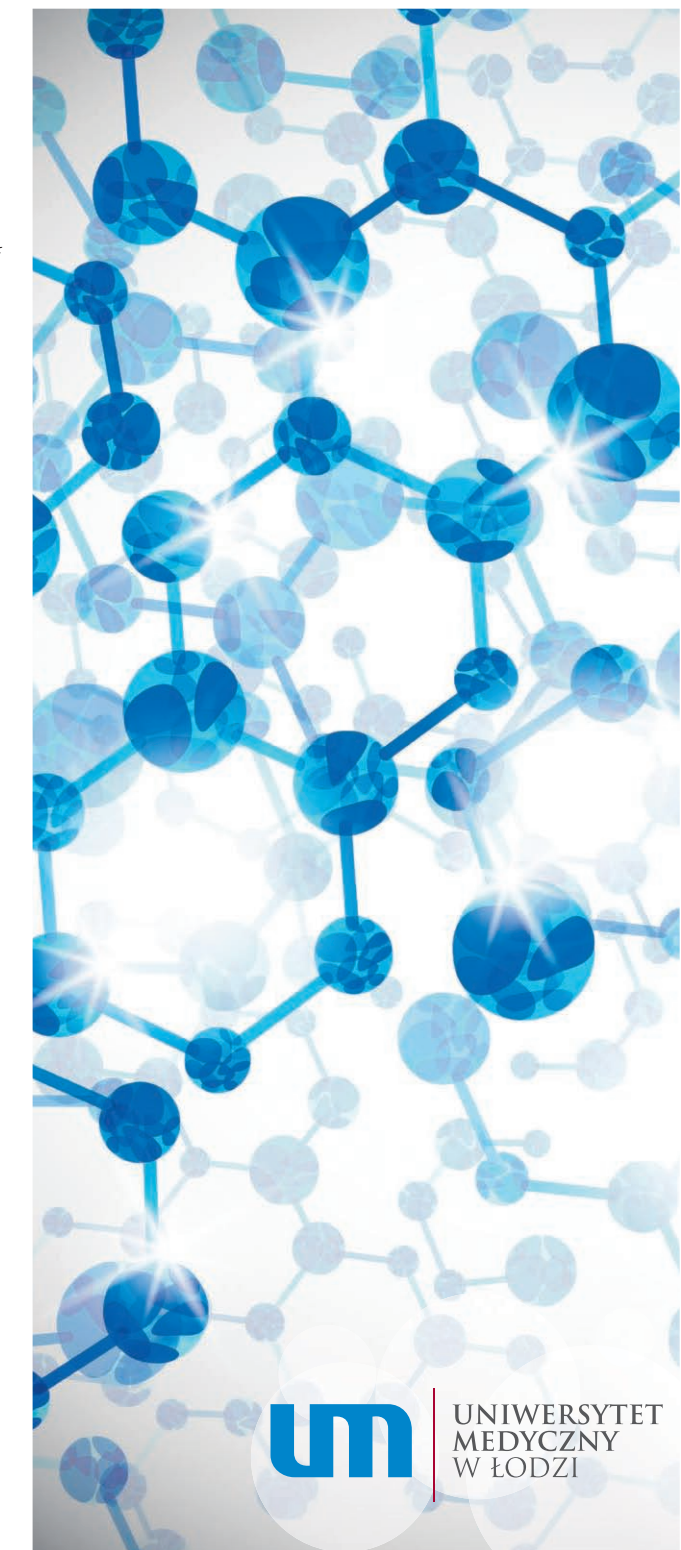
Młodym naukowcom gratulujemy wspaniałych sukcesów i czekamy na więcej!

Stypendia Naukowe Marszałka Województwa Łódzkiego rozdane - sukces studentów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi!

W siódmej edycji konkursu stypendialnego Marszałka Województwa Łódzkiego wśród laureatów znalazło się aż 8 studentów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi: **Aleksandra Berkan, Ernest Bobeff, Marcin Grzegorz Braun, Anna Kawińska, Andrzej Kawiński, Michał Podgórski, Katarzyna Włodarczyk** (stypendia III stopnia), **Aleksandra Kobusiewicz** (stypendium II stopnia).

Aby zdobyć uznanie jury, trzeba było złożyć wnioszek uwzględniający wcześniejsze stypendia, nagrody i wyróżnienia uzyskane w konkursach, osiągnięcia i dorobek naukowy i edukacyjny kandydata do stypendium (m.in. działalność w kołach naukowych, artykuły, referaty, udział w konferencjach, uczestnictwo w projektach naukowo-badawczych, praktykach i stażach, certyfikaty, współpraca międzynarodowa).

POŻEGNANIA

Z głębokim żalem zawiadamiamy, iż w ostatnich miesiącach odeszli:

- **mgr Jan Paczyński**

Zastępca Kwestora,
wieloletni pracownik naszej uczelni;

- **Martyna Cianciara**

zastępca pracownik Dziekanatu
Wydziału Wojskowo-Lekarskiego;

- **dr n. med. Maria Kapszewicz**

wieloletni, zasłużony adiunkt Kliniki Chirurgii Dziecięcej,
znakomity chirurg dziecięcy, serdeczny, życzliwy dzieciom
i ich rodzicom, a także wspaniały nauczyciel
wielu pokoleń chirurgów dziecięcych;

- **prof. zw. dr hab. n. med. Zofia Danilewicz-Stysiak**

wieloletni pracownik uczelni
kierownik Zakładu Stomatologii Zachowawczej.

UNIWERSYTET
MEDYCZNY
W ŁODZI

UNIwersYTET
MEDYCZNY
W ŁODZI

WYDAWNICTWO
UNIwersYTETU
MEDYCZNEGO

W RAMACH
BIURA PROMOCJI
I WYDAWNICTW

OFERUJEMY

- PROJEKTOWANIE GRAFICZNE
- SKŁAD KOMPUTEROWY
- KOREKTA REDAKCYJNA ORAZ JĘZYKOWA
- PRZYGOTOWANIE DO DRUKU
- DRUKI WIELKOFORMATOWE
ORAZ OFFSETOWE W PEŁNYM KOLORZE
- USŁUGI KSERO
- WYKOŃCZENIA
INTROLIGATORSKIE
- USZLACHETNIENIA

PRZEŚLIJ ZAPYTANIE OFERTOWE DO

Biura Promocji i Wydawnictw Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
ul. Kopcińskiego 20 | 90-153 Łódź | tel./fax: 42 678 70 25 | wydawnictwo@umed.lodz.pl

www.umed.pl